

Sygn. akt VU 1117/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 21 września 2017 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 1117/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 września 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy J. S. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że wnioskodawca nie osiągnął wieku emerytalnego wynoszącego 60 lat oraz nie udowodnił jakiegokolwiek okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W odwołaniu z dnia 31 października 2017 roku J. S. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury po zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Zakładach (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od 6 października 1975 roku do 24 października 1976 roku i od (...) listopada 1978 roku do 30 czerwca 1979 roku oraz w (...) w P. od 1 października 1979 roku do 31 marca 1994 roku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że nie zaliczył wnioskodawcy pracy w spornych okresach, ponieważ nie przedstawił świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych i nie ma możliwości ustalenia charakteru jej wykonywania.

Na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2018 roku pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył, że wnioskodawca w (...) w P. wykonywał prace wymienione w Dziale V pkt 1, a w W. Zakładach (...) prace wymienione w Dziale XIV poz. 25 w związku z Dział IV produkcja barwników, półproduktów oraz produkcja środków pomocniczych zastosowanych w farbiarstwie, włókiennictwie i przemyśle skórzanym to jest pkt 28.

Pełnomocnik organu rentowego wniosł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. urodził się w dniu (...). W dniu 8 września 2017 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wnioskodawca był członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale złożył wniosek o przekazanie środków tam zgromadzonych na dochody budżetu państwa.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1 – 4 akt emerytalnych)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący 25 lat, w tym 22 lata 9 miesięcy i 18 dni okresów składkowych, 1 miesiąc i (...) dni okresów nieskładkowych oraz 2 lata 1 miesiąc i 14 dni okresów uzupełniających (rola).

Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych żadnego okresu zatrudnienia

(dowód: decyzja ZUS z dnia 21 września 2017 roku k.31 akt emerytalnych, odpowiedź na odwołanie k. 5)

Wnioskodawca w W. Zakładach (...) z siedzibą w W. był zatrudniony na stanowisku elektromontera w okresie:

- od dnia 6 października 1975 roku do dnia 24 października 1976r.
- oraz od dnia (...) listopada 1978r. do dnia 30 czerwca 1979 roku.

Na początku zatrudnienia od 6 października 1975 roku do 31 grudnia 1975 roku odbywał wstępny staż pracy na stanowisku elektromontera w D. (...) (...).

Od 1 stycznia 1976 roku wnioskodawca rozpoczął pracę na stanowisku elektromontera na oddziale (...).

Od dnia 25 października 1976r. do dnia 14 października 1978 roku wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Do pracy w W. Zakładach (...) z siedzibą w W. wnioskodawca wrócił po wojsku w dniu (...) listopada 1978r. i pracował tam cały czas na stanowisku elektromontera do końca zatrudnienia tj. do 30 czerwca 1979 roku.

(dowód: karty obiegowe k.15 i k.9, umowa o pracę z dnia 1 stycznia 1976 roku k.17 akt osobowych, wniosek z dnia 30 stycznia 1976 roku k.14 akt osobowych świadectwa pracy z dnia 2 marca 1994 roku, k. 16 i k.21 akt emerytalnych, książeczka wojskowa k. 17-18 akt emerytalnych,)

W. Zakłady (...) w W. (później Zakłady (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.) produkowały barwniki chemiczne (barwniki i pigmenty). Produkcja odbywała się na hali produkcyjnej, na której pracowali aparatowi.

W zakładzie był dział (...) (brygada utrzymania ruchu składała się ze ślusarza, elektryka i spawacza), dział (...) (tam pracował wnioskodawca) oraz działy (...) tj. (...), (...), (...), (...), (...).

W zakładzie znajdował się warsztat mechaniczny, który położony był poza halą produkcyjną.

Do stałych obowiązków wnioskodawcy jako elektromontera należało utrzymanie ruchu na działach (...) pod względem elektrycznym. Wnioskodawca usuwał awarie elektryczne na maszynach produkujących barwniki tj. wymieniał silniki elektryczne na nowe albo je naprawiał, wymieniał wentylatory przy silnikach elektrycznych, naprawiał przełączniki oraz wymieniał przepalone przewody. Wnioskodawca pracował też w warsztacie mechanicznym przy naprawie silników elektrycznych, w których wymieniał łożyska. Wnioskodawca pracował zarówno na hali produkcyjnej jak i w warsztacie.

Dodatkowo do obowiązków wnioskodawcy należało usuwanie awarii i konserwacja 5 stacji elektrycznych T. (wymiana przełączników, kabli, przekładników i liczników). Stacje znajdowały się na terenie zakładu, poza halą produkcyjną.

(dowód: zeznania świadka K. C. protokół rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku 6:19-15:57, zeznania świadka W. J. protokół rozprawy z dnia 24 kwietnia 2018 roku 6:37-18:55, zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 24 kwietnia 2018 rok 33:24-46:01 k.73-76)

Zakłady (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. nie wystawiły wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

(okoliczność bezsporna)

Od 1 października 1979 roku do 31 marca 1994 roku wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku elektryka w D. (...) w (...) w P. Zakład ten z dniem 1 lutego 1991r. zmienił nazwę na (...) w P.

(dowód: umowa o pracę z dnia 1 października 1979 roku k.43 akt sprawy, świadectwa pracy z dnia 31 marca 1994 roku k. 122 akt emerytalnych, zaświadczenie k.11 akt sprawy, angaż k.14-37 akt sprawy, aneks do umowy o pracę z dnia 1.02.1991r. – k. 44 akt)

Do obowiązków wnioskodawcy jako elektryka należało usuwanie awarii wodnych i elektrycznych na terenie byłego województwa (...).

Wnioskodawca pracował przy wymianie pomp głębinowych i naprawie rur wodociągowych.

Pompy znajdowały się w studniach położonych na głębokości od 2 do 3 metrów pod powierzchnią ziemi. Wymiana pompy głębinowej polegała na zdemontowaniu elementów pompy w studni głębinowej, wyciągnięciu pompy ze studni głębinowej dźwigiem sterowanym przez operatora. Następnie należało wymontować i wymienić zużyte części, a później zamontować pompę w studni. Wnioskodawca zajmował się demontażem i montażem pompy głębinowej w studni oraz na powierzchni ziemi.

Przy naprawie rur wodociągowych do obowiązków wnioskodawcy należało usunięcie uszkodzonej części rury przy użyciu piły ręcznej, a następnie wstawienie w to miejsce nowej rury i połączeniu jej z pozostałą częścią rury przy użyciu złączki i ubijania specjalnym młotkiem. Rury wodne były położone na głębokości 2- 2,5 metra pod powierzchnią ziemi. Przed naprawą operator koparką odkopywał rurę. Część ziemi znajdującej się w wykopie brygada remontowa, w skład której wchodził wnioskodawca, musiała usunąć ręcznie łopatą. Po naprawie rura była zasypywana ziemią koparką.

Wnioskodawca otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia przewidzianych w art. 66 Protokołu Dodatkowego Nr (...) do (...).

Wnioskodawca wymieniał też styczniki elektryczne znajdujące się w budynkach na ujęciach wody.

Z dniem 1 marca 1987 roku wnioskodawca otrzymał angaż na stanowisko brygadzysty brygady elektryków i w związku z tym otrzymał dodatek brygadzysty w wysokości 15% płacy zasadniczej.

Jak nie było awarii wnioskodawca pracował w warsztacie przy naprawie silników.

(dowód: zeznania świadka W. S. protokół rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku 15:57-23:09, zeznania świadka A. J. protokół rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku 23:09-31:22, zeznania świadka R. G. protokół rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku 31:22-38:20, zeznania K. G. protokół rozprawy z dnia 24 kwietnia 2018 roku 8:55-33:24 k.73-76 zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 24 kwietnia 2018 roku 33:24-46:01 k.73-76, angaż z dnia 4.03.1987r. – k. 41 akt)

Poza obowiązkami elektromontera do obowiązków wnioskodawcy należało prowadzenie pojazdu służbowego (...). Pojazdem tym woził pracowników na awarie oraz przewoził materiały niezbędne do usuwania awarii.

Wnioskodawca otrzymywał dodatek za prowadzenie pojazdu służbowego.

Z dniem 1 listopada 1989r. pracodawca powierzył wnioskodawcy dodatkowe obowiązki polegające na wykonywaniu obsługi codziennych i okresowych oraz przeglądów technicznych prowadzonych pojazdów służbowych. Obowiązki te zajmowały wnioskodawcy codziennie powyżej 0,5 godziny. Za wykonywanie tych obowiązków miał przyznany dodatek w wysokości 1000zł. dziennie.

(dowód: angaż z 31.10.1989r. – k. 31 akt angaż z dnia 9 kwietnia 1987 roku k. 38 akt sprawy, pismo (...) w P. z dnia 23 lipca 1981 roku k.23 akt emerytalnych, zezwolenie k.48 akt sprawy, angaż z dnia 31.10.1989r. – k. 31 akt, zeznania świadka W. S. protokół rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku 15:57-23:09, zeznania świadka A. J. protokół rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku 23:09-31:22, zeznania świadka R. G. protokół rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku 31:22-38:20, zeznania K. G. protokół rozprawy z dnia 24 kwietnia 2018 roku 8:55-33:24 k.73-76 zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 24 kwietnia 2018 roku 33:24-46:01 k.73-76, angaż z dnia 4.03.1987r. – k. 41 akt)

(...) w P. nie wystawił wnioskodawcy świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach.

(okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W świetle wskazanych regulacji prawnych, aby uzyskać prawo do emerytury wnioskodawca powinien legitymować się 25-letnim okresem zatrudnienia oraz odpowiednim stażem pracy w szczególnych warunkach, który w przypadku wykonywania prac wymienionych w wykazie A wynosi 15 lat.

Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Odnośnie oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu zważyć należy, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Podnoszona zatem przez organ rentowy okoliczność nie dysponowania przez skarżącego świadectwem pracy w szczególnych warunkach, nie przesądza jeszcze, że wnioskodawca takiej pracy nie wykonywał.

Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy zarówno w Zakładach (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od 6 października 1975 roku do 24 października 1976 roku i od 13 listopada 1978 roku do 30 czerwca 1979 roku jak i w (...) w P. od 1 października 1979 roku do 31 marca 1994 roku był niesporny między stronami w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach ubezpieczeniowych. Sporny pozostawał jedynie charakter wykonywanej przez wnioskodawcę pracy tj. czy była to praca wykonywana w szczególnych warunkach, czy też nie. Spełnienie pozostałych przesłanek nabycia prawa do emerytury nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu (...) ukończył 60 lat i wniósł o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa.

Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy do szczególnego stażu pracy żadnego okresu zatrudnienia.

Pełnomocnik wniósł o zaliczenie wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Zakładach (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od 6 października 1975 roku do 24 października 1976 roku i od 13 listopada 1978 roku do 30 czerwca 1979 roku jako pracy wymienionej w wykazie A Dział XIV poz. 25 w związku z Dział IV pkt 28 produkcja barwników, półproduktów oraz produkcja środków pomocniczych zastosowanych w farbiarstwie, włókiennictwie i przemyśle skórzanym oraz w (...) w P. od 1 października 1979 roku do 31 marca 1994 roku jako pracy wymienionej w wykazie Dział V pkt 1.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w Zakładach (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od 6 października 1975 roku do 24 października 1976 roku i od 13 listopada 1978 roku do 30 czerwca 1979 roku Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach osobowych wnioskodawcy oraz na zeznaniach świadków K. C. i W. J., którzy pracowali w spornych okresach razem z wnioskodawcą, a zatem dysponują bezpośrednią wiedzą, co do zakresu codziennych obowiązków zawodowych wnioskodawcy w tym okresie.

Analiza zeznań świadków oraz dokumentów osobowych prowadzi do wniosku, że w okresie zatrudnienia w W. Zakładach (...) na stanowiskach elektromontera wnioskodawca nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach usuwając awarie elektryczne na maszynach służących do produkcji barwników chemicznych w hali produkcyjnej.

Wykonywane przez niego czynności nie ograniczały się jednak wyłącznie do prac w szczególnych warunkach polegających na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń elektrycznych na oddziałach będących w ruchu (wykaz A Dział XIV poz. 25), gdzie jako podstawowe były wykonywane prace wymienione w wykazie A, Dziale IV (w chemii) poz. 28 (produkcja barwników, półproduktów oraz produkcja środków pomocniczych zastosowanych w farbiarstwie, włókiennictwie i przemyśle skórzanym) polegające na produkcji barwników chemicznych.

Oprócz tych prac do obowiązków wnioskodawcy jako elektromontera, co potwierdzili świadkowie i sam wnioskodawca, należało dokonywanie napraw silników elektrycznych (wymiana łożysk) w warsztacie mechanicznym, który znajdował się poza halą produkcyjną. Wykonując prace w warsztacie mechanicznym wnioskodawca nie był narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki, które panowały na hali produkcyjnej. Praca elektromontera wykonywana w warsztacie przy różnego rodzaju naprawach nie została zaliczona przez ustawodawcę do prac w warunkach szczególnych.

Także praca wnioskodawcy przy naprawach i konserwacji stacji elektrycznych T. (wymiana przełączników, kabli, przekładników i liczników) usytuowanych na terenie zakładu, ale poza halą produkcyjną, nie była pracą w warunkach szczególnych, gdyż nie została wymieniona w wykazie A.

Wprawdzie w dziale II wykazu A ustawodawca do prac w warunkach szczególnych zaliczył prace m.in. przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych, a takimi niewątpliwie są stacje elektryczne T., nie mniej wnioskodawca nie był zatrudniony w energetyce w energetyce, jak tego wymaga dział II wykazu A, a w zakładzie zajmującym się produkcją barwników chemicznych a więc w chemii. Było to zatem typowe przedsiębiorstwo chemiczne. Pracami w szczególnych warunkach w chemii zgodnie z wykazem A są jedynie prace wymienione w dziale IV od pozycji 1 do 44. Wśród tych prac nie ma prac przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych. Z tych względów jego pracy przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, nie można uznać za pracę w szczególnych warunkach.

Normatywne rodzaje prac w szczególnych warunkach wyróżnia bowiem nie tylko kryterium merytoryczne (wykonywanie stale i w pełnym wymiarze takiej pracy), ale i formalne (wymienienie tej pracy w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze). Praca która nie spełnia łącznie obu kryteriów nie uprawnia do emerytury w niższym wieku emerytalnym określonym w tym rozporządzeniu.(tak: wyrok Sądu Najwyższego

2009-02-10, II UK 199/08, Legalis). **Przy czym przyporządkowanie danego rodzaju pracy zgodnie z kryterium formalnym do określonej branży wynikające z wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej (por. wyrok z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10). Wyodrębnienie poszczególnych prac w wykazie A ma charakter stanowiskowo-branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Taki sposób kwalifikacji prawnej tychże prac nie jest dziełem przypadku. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym.”). Również w wyroku z dnia 3 czerwca 2008r., I UK 381/07 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że przyporządkowanie określonej pracy do określonej w wykazie branży przemysłowej ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w warunkach szczególnych, gdy uciążliwość i szkodliwość pracy dla zdrowia wynika właśnie z jej branżowej specyfiki. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2012-05-08, II UK 25/12, Legalis; wyrok Sądu Najwyższego z 2012-03-19, II UK 166/11, Legalis; postanowienie Sądu Najwyższego z 2012-03-14, I UK 406/11, Legalis; wyrok Sądu Najwyższego z 2011-05-19, III UK 174/10).**

Skoro zatem wnioskodawca oprócz prac w warunkach szczególnych przy naprawach maszyn i urządzeń na halach produkujących barwniki chemiczne w okresie zatrudnienia wykonywa także inne prace, które nie zostały uznane przez ustawodawcę za prace w szczególnych warunkach, to nie spełnia przesłanki wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Podobna sytuacja miała miejsce w okresie zatrudnienia wnioskodawcy od 1 października 1979 roku do 31 marca 1994 roku w (...) w P.

Charakter pracy skarżącego w tym okresie Sąd ustalił na podstawie dokumentacji osobowej oraz zeznań świadków: W. S., A. J., R. G. i K. G., którzy w spornym okresie pracowali razem z wnioskodawcą.

Wnioskodawca wykonywał prace w warunkach szczególnych tylko wówczas, gdy pracował przy wymianie i naprawie pomp głębinowych i wymianie rur w głębokich wykopach ziemnych. Prace te mieszczą się w pojęciu robót wodnokanalizacyjnych w głębokich wykopach, które zostały przez ustawodawcę wymienione wykazie A dziale V poz. 1.

Oprócz jednak tych czynności skarżący wykonywał prace nie zaliczone przez ustawodawcę do prac w warunkach szczególnych, a mianowicie naprawiał styczniki elektryczne na ujęciach wody, kierował pojazdem służbowym marki Ż., którym dowoził pracowników na teren awarii, a także niezbędny sprzęt do jej usunięcia, co potwierdzili świadkowi oraz dokumentacja pracownicza w postaci angażu z dnia 9 kwietnia 1987 roku, pismo (...) w P. z dnia 23 lipca 1981 roku oraz zezwolenie k.48 akt sprawy. Z dokumentacji tej wynika, że wnioskodawca miał do dyspozycji samochód służbowy (...) o nr rej. (...) i otrzymywał dodatek za jego prowadzenie. Od 1 listopada 1989r. – jak wynika z kolei z angażu z dnia 31 października 1989r. - wnioskodawca zajmował się także wykonywaniem obsługi codziennych i okresowych oraz przeglądów technicznych prowadzonych pojazdów służbowych, które zajmowały mu codziennie powyżej 0,5 godziny czasu. Prace te także nie są pracami w warunkach szczególnych zgodnie z wykazem A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów. Świadek K. G. zeznał, że gdy nie było awarii wnioskodawca pracował w warsztacie, gdzie naprawiał silniki, a zatem wykonywał prace nie spełniające kryterium pracy w warunkach szczególnych.

Skoro wnioskodawca oprócz prac w szczególnych warunkach polegających na wykonywaniu robót wodnokanalizacyjnych w głębokich wykopach, w ramach obowiązującego go dnia pracy wykonywał też inne prace nie spełniające tego kryterium, to brak podstaw do uznania, aby stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych.

Tym samym wnioskodawca nie spełnił przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w postaci legitymowania się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącym co najmniej 15 lat.

Sytuacji tej nie zmienia okoliczność, że A. J. otrzymał prawo do emerytury prawomocnym wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2015r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Piotrowie Tryb. w sprawie VU 4573/14 po zaliczeniu mu do szczególnego stażu pracy okresu zatrudnienia od 3 sierpnia 1979 roku do 31 marca 1994 roku w (...) w P. Podstawą przyznania A. J. prawa do emerytury było ustalenie, że w w/w okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace polegające na usuwaniu awarii wodnokanalizacyjnych w głębokich wykopach. Wnioskodawca choć również takie prace wykonywał, to jednak nie stanowiły one jego wyłącznych obowiązków, a zatem nie wykonywał tych prac stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jak A. J..

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.